

ДО ПИТАННЯ КВАЛІФІКУЮЧИХ ОЗНАК НЕВИКОНАННЯ СУДОВОГО РІШЕННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Володимир НАЛУЦИШИН,
асистент кафедри кримінального права та процесу
Хмельницького університету управління та права,
аспірант
Львівського державного університету внутрішніх справ

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються різні концепції визначення поняття кваліфікуючих ознак злочину. Проаналізовані кваліфікуючі ознаки складу злочину, передбаченого ст. 382 Кримінального кодексу України «Невиконання судового рішення», та визначено її особливості. Досліджено кваліфікуючі ознаки кримінально-караних діянь за невиконання судового рішення за законодавством держав Європейського Союзу. Акцентовано увагу на тому, що, на відміну від ст. 382 Кримінального кодексу України, жодна норма в кримінальних кодексах держав Європейського Союзу не передбачає як кваліфікуючу ознаку відповідальність за невиконання рішення Європейського суду з прав людини. Встановлено, що кримінальні кодекси низки держав Європейського Союзу містять підстави для звільнення від кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення. Враховано досвід окремих держав Європейського Союзу з досліджуваної тематики та запропоновано деякі зміни до національного законодавства з даного питання.

Ключові слова: склад злочину, кваліфікуючі ознаки, заохочувальна норма, невиконання судового рішення, держави Європейського Союзу.

ON THE ISSUE OF QUALIFYING SIGNS OF NON-ENFORCEMENT OF A COURT DECISION UNDER THE LEGISLATION OF UKRAINE AND THE STATES OF THE EUROPEAN UNION

Volodymyr NALUTSYSHYN,
Assistant at the Department of Criminal Law and Process
of Khmelnytsky University of Management and Law,
Postgraduate Student
of Lviv State University of Internal Affairs

SUMMARY

The article deals with various concepts of definition of qualifying attributes of a crime. The qualifying attributes of the crime, stipulated by art. 382 of the Criminal Code of Ukraine "Failure to comply with a court decision", and its features are determined. The qualifying signs of criminal punishments for failure to comply with a court decision under the legislation of the European Union states are investigated. Attention is drawn to the fact that, unlike Art. 382 of the Criminal Code of Ukraine, no provision in the criminal codes of the states of the EU does not stipulate as a qualifying attribute the responsibility for failure to comply with the ECtHR judgment. It has been established that the criminal codes of a number of EU states contain grounds for exemption from criminal liability for non-enforcement of a court decision. The experience of individual EU countries in the subject area is taken into account and some changes to the national legislation on this issue are proposed.

Key words: corpus delicti, qualifying signs, incentive norm, failure to comply with court decision, state of European Union.

REZUMAT

Articolul se referă la diferite concepte de definire a atributelor calificatoare ale unei infracțiuni. Atributele de calificare ale infracțiunii prevăzute de art. 382 din Codul penal al Ucrainei "Nerespectarea unei hotărâri judecătorești", iar caracteristicile sale sunt determinate. Semnele de calificare a pedepsei penale pentru nerespectarea unei hotărâri judecătorești în temeiul legislației statelor Uniunii Europene sunt investigate. Se atrage atenția asupra faptului că, spre deosebire de art. 382 din Codul penal al Ucrainei, nici o dispoziție din codurile penale ale statelor UE nu prevede ca atribut calificator răspunderea pentru nerespectarea hotărârii CEDO. Sa stabilit că codurile penale ale mai multor state UE conțin motive de scutire de răspundere penală pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești. Este luată în considerare experiența țărilor individuale din UE în acest domeniu și sunt propuse câteva modificări ale legislației naționale în această privință.

Cuvinte cheie: compoziția infracțiunii, atributele de calificare, norma de stimulare, neexecutarea hotărârii judecătorești, statul Uniunii Europene.

Постановка проблеми. Кваліфікуючі ознаки є одним із найбільш поширених засобів диференціації караності в статтях Особливої частини Кримінального кодексу (далі – КК) України і саме тому дослідження цього питання є одним із головних пріоритетів науки кримі-

нального права. Що ж до кваліфікуючих ознак невиконання судового рішення – в компаративістському аспекті вони мало досліджені і, на нашу думку, досвід держав Європейського Союзу (далі – ЄС) у цьому аспекті вартий запозичення.

Стан дослідження. Кваліфікуючі ознаки злочинів свого часу вивчали такі видатні науковці, як: А.В. Барков, О.О. Дудоров, В.В. Карлов, С.Є. Кротов, Л.Л. Кругліков, В.О. Навроцький, В.Н. Савінов та інші.

Питання, присвячені кваліфікуючим ознакам невиконання судового рішення за законодавством України та держав ЄС, розглядалися в дослідженнях В.А. Головчука «Кримінально-правова охорона порядку виконання судових рішень» (2012 р.), Г.І. Богонюк «Кримінально-правова характеристика невиконання судового рішення» (2016 р.), М.О. Букач «Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення» (2017 р.) та окремих працях С.С. Мірошниченка.

Метою і завданням статті є комплексний аналіз і порівняння кваліфікуючих ознак невиконання судового рішення за законодавством України та держав ЄС, а також формулювання пропозицій щодо вдосконалення відповідної норми КК України.

Виклад основного матеріалу. У науці кримінального права комплексні дослідження кваліфікуючих ознак майже не проводилися. За часів радянської доби лише окремі науковці у своїх працях приділяли належну увагу проблемі дослідження їхньої правової природи.

На жаль, питання кваліфікуючих ознак зазвичай залишається поза увагою українських науковців. Їх дослідження має поверховий характер.

Серед науковців немає єдиного погляду щодо визначення поняття кваліфікуючих ознак. Зокрема, Л.Л. Кругліков та О.В. Васильєвський зазначають, що кваліфікуючими є ознаки складу злочину, які свідчать про різко підвищену (порівняно з основним складом) суспільну небезпечність діяння й особи, яка його вчинила [1, с. 174]. Т.О. Леснієвські-Костарева визначає кваліфікуючі ознаки як передбачені в законі обставини, характерні для злочинів відповідного виду, що відображають значно змінений порівняно з основним складом злочину ступінь суспільної небезпечності скоєного й особи винного та впливають на кваліфікацію злочину і міру відповідальності [2, с. 230]. В.О. Навроцький вказує на те, що кваліфікуючі ознаки – це додаткові ознаки складу злочину, які підвищують ступінь його суспільної небезпеки [3, с. 305]. С.Є. Кротов називає кваліфікуючими такі ознаки злочину, які сформульовані в статтях Особливої частини КК, містять обтяжуючі обставини вказаного в диспозиції статті злочину і передбачають підвищену відповідальність [4, с. 16]. На думку О.М. Войтюк, кваліфікуючі ознаки – це один зі способів посилення суворості покарання [5, с. 7].

Термін «кваліфікуючі ознаки» вживається в науковій літературі у двох значеннях – широкому та вузькому. У широкому – це будь-які кваліфікуючі й особливо кваліфікуючі ознаки, передбачені конкретним складом злочину, у вузькому – лише ті кваліфікуючі ознаки, що передбачені частинами статей, які мають місце після основного складу злочину. У свою чергу, і термін «особливо кваліфікуючі ознаки» останнім часом також використовується як у широкому, так й у вузькому розумінні. У широкому розумінні – це всі ознаки складу злочину, які зазначені в частинах статті, передбачених після ч. 2 або іншої частини, що передбачає кваліфікуючі ознаки, а у вузькому розумінні – тільки ті ознаки, які встановлені в частині статті, яка передбачається після тієї частини, в якій йдеться про кваліфікуючі ознаки.

На нашу думку, кваліфікуючі ознаки злочину потрібно визначати як передбачені законом характерні для частини злочинів певного виду істотної обставини, які відображають типовий, але значно змінений (порівняно з основним складом злочину) ступінь суспільної небезпечності діяння й особи винного і впливають на законодавчу оцінку (кваліфікацію) вчиненого й міру відповідальності.

Як показує аналіз чинного вітчизняного законодавства, а також законодавства закордонних країн, віднесення тих чи інших обставин до категорії кваліфікуючих ознак невиконання судового рішення залежить від конструкції статті загалом і від ознак її основного складу злочину зокрема. Так, відповідно до ч. 1 ст. 382 КК України чинної редакції, ознаками основного складу злочину є «умисне невиконання вироку, рішення, ухвали, постанови суду, що набрали законної сили, або перешкодження їх виконанню».

До кваліфікуючих ознак, відповідно до ч. 2 ст. 382 КК, віднесені ті самі дії, вчинені службовою особою. Визначення поняття «службова особа» закріплене в примітці до ст. 364 КК України, а також у ст. 18 КК України. Відмінність між ними полягає в тому, що:

а) у першому з них згадується про державні чи комунальні підприємства, установи чи організації, тоді як у другому такого обмеження немає;

б) перше визначення стосується вузького і визначеного кола злочинів, а саме тих, що передбачені ст. ст. 364, 368, 368–2, 369, тоді як друге поширюється на решту злочинів.

Враховуючи специфіку даних визначень, на нашу думку, застосуванню в ст. 382 КК України підлягає визначення службової особи, яке наведене в ст. 18 КК України.

До особливо кваліфікуючих ознак, відповідно до ч. 3 ст. 382 КК, віднесені дії, передбачені ч. 1 або ч. 2 цієї статті, вчинені службовою особою, яка має відповідальне чи особливо відповідальне становище, або особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, або якщо вони завдали істотної шкоди охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб. Визначення поняття особи, яка має відповідальне чи особливо відповідальне становище, закріплене в примітці до ст. 368 КК України.

Ще одним актуальним питанням, що потребує наукового дослідження, є аналіз положення ч. 3 ст. 382 КК України щодо визначення змісту такої ознаки, що характеризує суб'єкта зазначеного злочину як «вчинені особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею». Ця актуальність передусім обумовлена власне формулюванням цієї ознаки «раніше судимою». В.В. Голина зазначає, що судимість персоніфікована і пов'язана лише з конкретною особою, а обмеження прав і всі несприятливі для особи правові наслідки пов'язані не взагалі зі судимістю, а з тим злочиним, який вчинила особа і за який була засуджена [6, с. 23]. Отже, робимо висновки, що ця ознака характеризує саме суб'єкта злочину, оскільки наведене формулювання цієї кваліфікуючої ознаки стосується саме особи, що вже вчиняла цей злочин та була за нього засуджена із призначеним покаранням.

У літературі зазначається, що особа, раніше судима за злочин, передбачений цією статтею, – особа, що була засуджена за будь-якою частиною ст. 382 КК України і судимість в якій не погашена або не знята [7, с. 749]. Відповідно до ч. 1 ст. 88 КК, особа визнається такою, що має судимість, зі дня набрання чинності обвинувальним вироком і до погашення або зняття судимості. Зі змісту наведеної норми очевидно, що погашення або зняття судимості як завершальний етап реалізації кримінальної відповідальності означає повне й остаточне усунення всіх обмежень і позбавлень, пов'язаних зі судимістю.

Ми дотримуємося думки, що поняття «особа, раніше судима за злочин» потрібно розуміти як особу, яка має непогашену або зняту судимість.

Науковцями висловлюються різні думки щодо кваліфікуючої ознаки у вигляді завдання істотної шкоди охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб у ч. 3 ст. 382 КК України. Так, наприклад, Г.І. Богонюк про-

понує «виключити поняття «заподіяння істотної шкоди охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» із кваліфікуючих ознак, що передбачені в ч. 2 ст. 382 КК України» [8, с. 11].

Натомість М.О. Букач пропонує істотну шкоду в ч. 3 ст. 382 КК України замінити на значну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб і в примітці до цієї статті встановити, що значною шкодою в цій статті вважається така шкода, яка в сто й більше разів більше неоподаткованого мінімуму доходів громадян (далі – НМДГ) [9, с. 14–15].

Ми вважаємо, що поняття «істотна шкода охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» охоплює завдання матеріальної, нематеріальної шкоди, а також фізичної шкоди, яка спричинена внаслідок невиконання рішення суду (завдання ударів і побойв, легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі).

Питання про істотність шкоди, яка полягає в завданні суспільно небезпечних наслідків нематеріального характеру, вирішується з урахуванням конкретних обставин справи. Зокрема, істотною шкодою можуть визнаватися порушення охоронюваних Конституцією України чи іншими законами прав та свобод людини і громадянина (право на свободу й особисту недоторканність та недоторканність житла, виборчі, трудові, житлові права тощо), підрив авторитету та престижу органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, порушення громадської безпеки та громадського порядку, створення обстановки й умов, що утруднюють виконання підприємством, установою, організацією своїх функцій, приховування злочинів.

Водночас матеріальні збитки, які охоплюються поняттям «істотна шкода», у кожній диспозиції статті мають різний розмір, а також відображають різний ступінь і характер суспільної небезпеки наслідків. Окрім того, аналіз законодавчих дефініцій поняття істотної шкоди показав, що вони не розкривають істотних ознак даного поняття, а стосуються лише окремих ситуацій, коли шкода від конкретно вказаних злочинів полягає в завданні матеріальних збитків. На нашу думку, істотною шкодою в ч. 3 ст. 382 КК України, якщо вона полягає в завданні матеріальних збитків, вважається така шкода, яка в сто і більше разів перевищує неоподаткований мінімум доходів громадян.

Особливу цікавість викликає ч. 4 ст. 382 КК України, яка передбачає кримінальну відповідальність службової особи за умисне невиконання рішення Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ), рішення Конституційного Суду України й умисне недодержання нею висновку Конституційного Суду України (далі – КСУ). На наше переконання, за своїм змістом ця норма є радше політичною декларацією, яка підтверджує курс керівництва України на зближення з ЄС. Вона не вписується в систему внутрішньодержавного законодавства, бо ЄСПЛ не є частиною національної судової системи України. Тому сам факт появи даної норми виглядає, на наш погляд, штучним. Здається, що відносини тієї чи іншої держави з міжнародними організаціями повинні регулюватися в межах двосторонніх або багатосторонніх договорів. Водночас умисне невиконання службовою особою рішення ЄСПЛ передбачає покарання більш суворе, ніж умисне невиконання службовою особою вироку, рішення, ухвали національного суду. Одним з аргументів неоднозначності такого законодавчого підходу є посилання на принцип обов'язковості судових рішень національних судів, який вважається одним із ключових конституційних принципів судочинства (ст. ст. 124, 129

Конституції України). Кримінальним процесуальним кодексом України (ст. 21) також передбачено, що «<...> вирок та ухвала суду, що набрали законної сили в порядку, визначеному цим Кодексом, є обов'язковими і підлягають безумовному виконанню на всій території України». Крім того, правові наслідки невиконання рішень національних судів для фізичних та юридичних осіб, на нашу думку, є однаковими, тобто такими ж, як і в разі невиконання рішень ЄСПЛ.

У свою чергу, на відміну від рішень судів загальної юрисдикції, які мають персоналізований характер, КСУ мають здебільшого нормативний (чи, як кажуть окремі дослідники, «квазінормативний», тобто подібний до нормативного) характер, що по суті унеможливує притягнення до кримінальної відповідальності конкретних осіб у більшості випадків. І вирішальним чинником у такій ситуації є той факт, що виконання актів КСУ здебільшого вимагає ухвалення політичних рішень, зокрема й колегіальними органами, наприклад, ухвалення нових законів, інших правових актів тощо. Виявляється можливим притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності за невиконання рішень КСУ лише в тому разі, якщо КСУ покладе на певний державний орган обов'язки щодо забезпечення виконання рішення, додержання висновку і водночас можна буде визначити конкретного виконавця.

Ми вважаємо, що з вищезазначених причин дана кваліфікуюча ознака не є доцільною в ст. 382 КК України. Саме тому ми пропонуємо виключити невиконання рішення ЄСПЛ та рішення, висновок КСУ як кваліфікуючу ознаку ст. 382 КК України, але водночас саме рішення ЄСПЛ та рішення і висновок КСУ залишити як предмети даного злочину. Пропозиції щодо внесення змін у дану норму запропоновані нами у висновках статті.

Розглядаючи норми закордонного законодавства, які передбачають кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення, варто зазначити, що більшість вказаних норм не містять кваліфікуючих ознак. Тому кримінальні кодекси держави ЄС варто поділити за такими критеріями: 1) кодекси держави ЄС, в яких норма за невиконання судового рішення містить кваліфікуючі ознаки (Франція, Чехія); 2) кодекси держав ЄС, в яких норма за невиконання судового рішення не містить кваліфікуючих ознак (Австрія, Бельгія, Болгарія, Данія, Іспанія, Латвія, Литва, Естонія, Нідерланди, Німеччина, Польща, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Швеція).

Так, кваліфікуючою ознакою норми, яка передбачає кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення за КК Франції (ст. 314–7), є вчинення такого ж діяння, передбаченого ч. 1 цієї статті, юридичним або фактичним керівником юридичної особи, який організовує або обтяжує неплатоспроможність останнього за умов, визначених попереднім абзацом, з метою ухилення від майнових обов'язків, що випливають із вироку або рішення в кримінальних, деліктних або квазіделіктних справах [10].

За КК Чехії, кваліфікуючою ознакою невиконання судового рішення (ст. 337) є вчинення дій, передбачених диспозицією статті повторно [11].

Варто зазначити, що жодний із кримінальних кодексів держав-учасниць ЄС не містить як кваліфікуючу ознаку аналізованої норми відповідальність за невиконання рішення ЄСПЛ.

На нашу думку, заслуговує на увагу той факт, що в деяких кримінальних кодексах держави ЄС, у нормах, які закріплюють кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення, передбачені певні підстави для звільнення від кримінальної відповідальності за скоєння такого злочину.

Так, підставою для звільнення від кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення в КК Австрії є добровільне повернення речі, вилученої з-під майнового арешту, особою перш ніж органи влади (§ 151, абз. 3) дізналися про її злочинну діяльність [12].

Подібно до КК Австрії, в КК Угорщини закріплена стаття, яка звільняє від відповідальності за невиконання судового рішення. Зокрема, ч. 2 ст. 288 КК Угорщини передбачає, що злочинець не підлягає судовому переслідуванню, якщо він виконає своє зобов'язання у зв'язку з виконавчим провадженням перед подачею обвинувального акта [13].

КК Іспанії також містить норму, яка закріплює підстави для звільнення від кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення. Так, ч. 2 ст. 410 КК Іспанії передбачає звільнення від кримінальної відповідальності посадових осіб та державних службовців, які відмовилися здійснити належне виконання судових рішень, рішень і розпоряджень вищих посадових осіб, якщо вони являють собою відкрите, очевидне й явне порушення закону або іншого загального нормативного акта [14].

Висновки. Кваліфікуючі ознаки складу злочину ми розуміємо як передбачені законом характерні для частини злочинів певного виду істотні обставини, які відображають типовий, але значно змінений (порівняно з основним складом злочину) ступінь суспільної небезпечності діяння й особи винного і впливають на законодавчу оцінку (кваліфікацію) вчиненого й міру відповідальності.

Поняття «особою, раніше судимою за злочин» у кваліфікуючій ознаці ч. 3 ст. 382 КК України ми розуміємо як вчинення дій, передбачених ч. 1 або ч. 2 цієї статті, особою, яка має непогашену або незняту судимість. Ми вважаємо, що поняття «істотна шкода охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб» кваліфікуючої ознаки ч. 3 ст. 382 КК України охоплює завдання матеріальної, нематеріальної шкоди, а також фізичної шкоди, яка спричинена внаслідок невиконання рішення суду (завдання ударів і побоїв, легких або середньої тяжкості тілесних ушкоджень, незаконне позбавлення волі).

Варто зазначити, що більшість норм закордонного законодавства, які передбачають кримінальну відповідальність за невиконання судового рішення, не містять кваліфікуючих ознак. Лише в кримінальних кодексах Франції та Чехії наявні кваліфікуючі ознаки невиконання судового рішення.

Заслуговує на увагу досвід низки держав ЄС (Австрії, Угорщини, Іспанії) щодо наявності підстав для звільнення від кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення.

На нашу думку, вказаний досвід варто застосувати в національному законодавстві, оскільки можливість звільнення від кримінальної відповідальності буде слугувати додатковим стимулом для виконання судового рішення до моменту притягнення до кримінальної відповідальності.

Ще однією відмінністю у вказаних нормах є те, що в жодному із кримінальних кодексів держав ЄС не передбачено як кваліфікуючу ознаку відповідальності за невиконання рішення ЄСПЛ.

На наше переконання, варто виключити з диспозиції ст. 382 КК України кваліфікуючу ознаку «умисне невиконання службовою особою рішення Європейського суду з прав людини, рішення Конституційного Суду України та умисне недодержання нею висновку Конституційного Суду України», але водночас саме рішення ЄСПЛ, рішення та висновки КСУ залишити як предмети даного злочину.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо власну редакцію ст. 382 КК України:

«Ст. 382. Невиконання судового акта

1. Умисне невиконання судового акта, що набрав законної сили, або перешкоджання його виконанню, – карається штрафом від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк до трьох років.

2. Те саме діяння, вчинене службовою особою, – карається штрафом від семисот п'ятдесяти до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

3. Діяння, передбачене ч. 1 або ч. 2 цієї статті, вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, або особою, раніше судимою за злочин, передбачений цією статтею, або якщо воно заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам і свободам громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам юридичних осіб, – карається позбавленням волі на строк від трьох до восьми років із позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

4. Особа звільняється від кримінальної відповідальності за діяння, передбачені ч. ч. 1, 2, 3 цієї статті, якщо вона дає повідомлення їй про підозру у вчиненні нею злочину добровільно виконала судовий акт

Примітка. Під судовим актом у даній статті слід розуміти не тільки висновки, вироки, рішення, ухвали, постанови судів, що входять у судову систему України, але й аналогічні акти інших судових органів, що набрали чинності в порядку, встановленому законодавством України та міжнародними договорами, які ратифіковані Верховною Радою України».

Список використаної літератури:

1. Кругликов Л.Л., Васильевский А.В. Дифференциация ответственности в уголовном праве. СПб.: Юридический центр «Пресс», 2003. 300 с.
2. Лесниевски-Костарева Т.А. Дифференциация уголовной ответственности. Теория и законодательная практика. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2000. 400 с.
3. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. К.: Юрінком-Інтер, 2006. 704 с.
4. Кротов С.Е. Дифференциация уголовной ответственности в зависимости от категоризации преступлений, квалифицирующих признаков и обстоятельств,отягчающих наказание: автореф. дисс. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право». М., 2005. 176 с.
5. Войтюк О.М. Уголовно-правовые способы ужесточения наказания: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право». Тюмень, 2009. 26 с.
6. Голіна В.В. Судимість: монографія. Х.: Харків юридичний, 2006. 384 с.
7. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. 4-те вид., переробл. та доповн. / відп. ред. С.С. Яценко. К.: А.С.К., 2005. 848 с.
8. Богонюк Г.І. Кримінально-правова характеристика невиконання судового рішення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2016. 201 с.
9. Букач М.О. Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. 18 с.
10. Станіч В.С. Кримінальний кодекс Французької Республіки / під ред. В.Л. Менчинського. Переклад укр. Мов. К.І. Мазуренка. К.: ОВК, 2017. 348 с.
11. Кримінальний кодекс Республіки Чехія URL: <http://www.legislationline.org/download/action/download/>

id/6370/file/Czech%20Republic_CC_2009_am2011_en.pdf (дата звернення: 22.03.2018).

12. Уголовный кодекс Австрии / науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, проф. С.В. Милюкова; предисловие Генерального прокурора Австрии, доктора Эриста Ойгена Фабрици; перевод с немецкого Л.С. Вихровой. СПб.: Юридический центр «Пресс», 2004. 352 с.

13. Кримінальний кодекс Республіки Угорщина URL: http://www.legislationline.org/download/action/download/id/5619/file/HUngary_Criminal_Code_of_2012_en.pdf (дата звернення: 22.03.2018).

14. Станіч В.С. Кримінальний кодекс Королівства Іспанія / під ред. В.Л. Менчинського. Переклад укр. мов. О.В. Лішевської. К.: ОВК, 2016. 284 с.

ДОВІДКА ПРО АВТОРА

Налуцишин Володимир Вікторович – асистент кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права, аспірант Львівського державного університету внутрішніх справ

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Nalutsyshyn Volodymyr Viktorovych – Assistant at the Department of Criminal Law and Process of Khmelnytsky University of Management and Law, Postgraduate Student of Lviv State University of Internal Affairs

v.nalutsyshyn@gmail.com

